

Ekonomski odnosi s tujino

Ekonomsko ogledalo

UMAR

številka 1/2004

str. 4

Plačilna bilanca Slovenije, I-XI 2003, v mio EUR	Prilivi	Odlivi	Saldo ¹	Saldo, I-XI 2002
Tekoče transakcije	13,678.0	13,565.8	112.2	443.2
Blagovna menjava (FOB)	10,539.9	10,939.7	-399.8	-117.9
Storitve	2,252.2	1,750.9	501.3	593.9
Dohodki od dela in kapitala	487.6	550.3	-62.6	-152.8
Tekoči transferi	398.3	324.9	73.4	119.9
Kapitalski in finančni račun	1,509.1	-1,652.7	-143.6	-441.4
Kapitalski račun	6.5	-3.1	3.4	1.4
Kapitalski transferi	6.4	-1.1	5.3	2.1
Patenti, licence	0.1	-2.0	-1.9	-0.7
Finančni račun	1,502.6	-1,649.6	-147.0	-442.8
Neposredne naložbe	131.6	-233.6	-102.0	1,656.4
Naložbe v vrednostne papirje	0.0	-180.6	-180.6	23.4
Ostale naložbe	1,371.0	-954.4	416.6	-152.6
Terjatve	0.0	-917.2	-917.2	-965.6
Obveznosti	1,371.0	-37.2	1,333.8	813.0
Mednarodne denarne rezerve	0.0	-281.0	-281.0	-1,969.9
Statistična napaka	31.4	0.0	31.4	-1.8

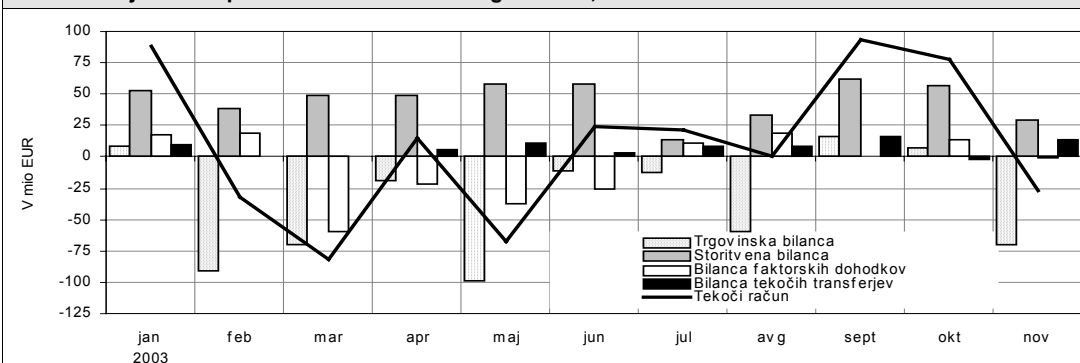
Vir podatkov: BS. Opomba: ¹ negativni predznak v saldu pomeni presežek uvoza nad izvozom pri tekočih transakcijah ter povečanje imetij pri kapitalskih transakcijah in zunanji poziciji centralne banke.

Novembra 2003 je bil v primerjavi z oktobrom nominalni (izražen v EUR) obseg blagovne menjave skromnejši za 7.5%, in sicer izvoz za 11.1%, uvoz pa za 4%, kar je bilo posledica tudi manjšega števila delovnih dni. Na medletni ravni se je novembra po pričakovanjih nadaljevala solidna nominalna rast **blagovnega izvoza**. Izvoz v države EU se je še nekoliko okrepil, kar je posledica postopnega okrevanja evropskega gospodarstva. Trendno narašča tudi izvoz v države na ozemlju nekdanje Sovjetske zveze, medtem ko upočasnitev izvoza v države nekdanje Jugoslavije najverjetneje odraža tudi šibko kupno moč na tem območju. **Blagovni uvoz** se je novembra upočasnil, saj se je na medletni ravni nominalno povečal za 4.5% (oktobra za 6.4%, septembra za 7.9%). V strukturi po stopnji predelave se krepi uvoz proizvodov višje stopnje obdelave, namenjenih končni domači porabi.

V enajstih mesecih leta 2003 se je v primerjavi z istim obdobjem leta 2002 blagovni izvoz nominalno povečal za 2.8%, blagovni uvoz pa za 5.5%. Povečanje **primanjkljaja v trgovinski bilanci** v tem obdobju je bilo posledica večjega blagovnega primanjkljaja z državami EU in EFTE ter znižanja blagovnega presežka v trgovanju z državami nekdanje Jugoslavije in SZ. Rast storitvenih tokov je bila počasnejša od rasti blagovnih tokov. Izvoz vseh treh komponent storitev (transporta, potovanj in ostalih storitev) je nominalno stagniral, medtem ko se je njihov uvoz povečal za 5.6%. Takšna gibanja so kljub izboljšanju pogojev menjave storitev, predvsem zaradi višjih izvoznih cen prevoznih, gostinskih ter nastanitvenih storitev, znižala **presežek v storitveni bilanci**. Pri **faktorskih dohodkih** so se zaradi večjih portfeljskih naložb domačih vlagateljev v tujini v enajstih mesecih lani glede na isto obdobje leta 2002 najbolj povečale prejete obresti od naložb v obveznice in zadolžnice. Pri izdatkih od kapitala so se plačane obresti na zunanji dolg povečale za 4.8%, manj obresti so plačala domača podjetja in državni sektor, več pa domače poslovne banke. Kljub večjim plačilom obresti na tuje kredite pa je bilo znižanje primanjkljaja v bilanci faktorskih dohodkov večinoma posledica nižje ocene reinvestiranih dobičkov. V **bilanco tekočih transferjev** je bilo prejetih manj transferjev ostalih sektorjev, povečali pa so se transferji omenjenih sektorjev v tujino (zavarovanja in ostali transferji).

Neto finančni tok (brez mednarodnih denarnih rezerv) je **v enajstih mesecih leta 2003** znašal le 134 mio EUR, (v istem obdobju leta 2002 pa 1,527 mio EUR), kar je bilo večinoma posledica neto izvoza kapitala v obliki neposrednih naložb. Močno se je namreč znižal priliv neposrednih tujih investicij, po drugi strani pa so se povečale neposredne naložbe iz Slovenije, zlasti v države na ozemlju nekdanje Jugoslavije. Ob večjem bruto zadolževanju podjetij, najbolj pa poslovnih bank, se je **neto upniška pozicija Slovenije** (razlika med nelastniškimi terjatvami in bruto zunanjim dolgom) od konca leta 2002 pa do konca novembra 2003 poslabšala za 959 mio EUR, in sicer na 142 mio EUR.

Graf: Gibanje saldov posameznih bilanc tekočega računa, v mio EUR

Vir podatkov: BS.